

OPETUSSUUNNITELMA 2008

Johdanto

Espoon pop/jazzopisto EBELI on Martti Lappalaisen, Espoo Big Bandin ja April Jazz- festivaalin perustajan ja toiminnanjohtajan luoma pop/jazzopisto. Ebeli antaa lahjakkaille espoolaisille nuorille mahdollisuuden opiskella suunnitelmallisesti pop- ja jazzmusiikkia kotikaupungissaan ammattitaitoisen ohjauksen alaisena.

Ebeli tähtää kokonaisvaltaisen, monipuolisen muusikkouden kehittämiseen. Opetuksessa otetaan huomioon pop- ja jazzmusiikin erityispiirteet, kuten improvisointi ja bändityöskentely. Ebelissä ei anneta varhais- eikä alkeisopetusta, joten pyrkijöiltä odotetaan hyviä musiikillisia valmiuksia. Ikäraajat Ebelin oppilailla ovat 12-25 vuotta, ja oppilaat valitaan keväisin järjestettävien pääsykokeiden perusteella.

Ebeli toimii Espoon Tapiolassa omissa tiloissaan Ahertajantie 6:ssa. Kiinteistö käsittää toimiston lisäksi yhteensä kolme opetusluokkaa, joista yksi toimii myös studiona. Lisäksi on avara, muuntelukelpoinen aulatilatilanne matineoita ja isompien kokoonpanojen harjoittelua varten. Äänentoistolaitteet, vahvistimet, piano ja rumpusetit löytyvät kaikista tiloista. Ebelillä on myös pienehkö levyjen ja nuottien käsikirjasto.

Seuraavilla sivuilla esitellään Ebelissä annettavan opetuksen tarkempi sisältö soitinkohtaisesti. Opetus etenee oppilaan omassa tahdissa opetussuunnitelmaa noudattaen. Kaikkia opetussuunnitelman osa-alueita pyritään käsittelemään jo ensimmäisestä opiskeluvuodesta lähtien. Opetussuunnitelman yleissisällön ja muiden asioiden omaksuminen kestää oppilaasta riippuen 3-5 vuotta.

Ebelin lukukausi sisältää yksityisopetuksessa 10x45 min ja ryhmäopetuksessa (laulu-yhtyeet ja bändit) 10x90min opituntia. Musiikinteorian käytännölläheinen opetus sisältyy yksityis- ja ryhmäopetukseen opetussuunnitelman mukaisesti, erillisiä teoriaryhmiä ei toistaiseksi ole.

Ebelissä toimii kaikille ebeliläisille avoin kuoro, joka kokoontuu 5-6 kertaa lukukaudessa. Ebelissä järjestetään myös sävellysopetusta erillisellä kurssilla.

Kurssitutkintojen sijaan oppilaan opintojen edistymistä Ebelissä seurataan normaalin opetuksen yhteydessä sekä oppilaskonserteissa. Ebeli järjestää säännöllisesti omia matineoita ja jameja sekä vuosittain kaksi suurempaa julkista konserttia: Ebelin Hulvattomat Joulujazzit (Espoon Kulttuurikeskuksen Louhisalissa) ja Ebeli Jazz School in Concert (April Jazz Festivalin yhteydessä).

Ebeli järjestää vuosittain April Jazz Espoo -festivaalin yhteydessä kansainvälisten artistien avoimia klinikoita. Klinikoiden pitäjät ovat maailmanluokan muusikoita, joiden opetus on harvinaista herkkua harrastajille. Ebelin oppilailla on näin etuoikeus päästä seuraamaan ensiluokkaisten muusikoiden opetusta.

Ebeli tekee säännöllistä yhteistyötä myös muiden espoolaisten tahojen, kuten Espoon Musiikkiopiston (EMO) ja Tapiolan musiikkilukion kanssa. EMO:n kanssa perustettu yhteinen nuoriso-big band EBMO Jazz Orchestra toimii ja konsertoi säännöllisesti, ja siinä voivat soittaa sekä Ebelin että EMO:n oppilaat. EBMOJOn taiteellinen ja pedagoginen vastuu on Ebelillä. Tapiolan musiikkilukion kanssa on toteutettu tähän mennessä 2 musikaalia ja levytys. Muita yhteistyökumppaneita ovat mm. Sibelius Akatemian Jazzosasto, Pop & Jazz Konservatorio ja Stadia. Monet Ebelin oppilaat jatkavatkin ammattiopintoihin näihin laitoksiin.

Ebelin oppilaiden vanhempiin pidetään yhteyttä säännöllisellä tiedottamisella. Vanhemmat ovat tervetulleita kaikkiin Ebelin konsertteihin ja muihin tapahtumiin. Ebelin toimisto (p.09-455 0003) on avoinna kaikkina arkipäivinä, ja siellä ovat tavattavissa mahdollisuuksien mukaan Ebelin rehtori ja toimistos sihteeri. Ebelin verkkosivuilta www.ebeli.info voi myös seurata Ebelin toimintaa.

Ebelin harjoittaa itsearviointia järjestämällä vähintään kaksi opettajankokousta vuodessa. Kokouksissa kartoitetaan ja ideoidaan tulevia tapahtumia ja arvioidaan menneitä. Lisäksi opettajilla on mahdollisuus käydä ryhmäkeskustelua sähköpostitse.

Kaiken kaikkiaan Ebelissä vallitsee hyvä henki, jota vaalitaan pyrkimällä avoimeen, kannustavaan ja tasa-arvoiseen ilmapiiriin.

Kaikki Ebelin opettajat ovat paitsi taitavia pedagogeja, myös aktiivisia esiintyviä taiteilijoita. Näin opettajat luonnostaan toimivat innostavina esimerkkeinä oppilaille.

LAULU

Yleissisältö:

- terveen äänenkäytön perusteita (laulutekniikka ja äänenhuolto)
- tulkinta, ilmaisu ja tekstin tunteminen (äidinkieli ja vieraita kieliä)
- ohjelmiston kartuttaminen monipuolisesti oppilaan taipumusten mukaan
- rytmiikkaa ja fraseerausta eri tyyllilajien puitteissa (mm.jazz, latin, pop, soul, musikaali)
- improvisointia melodian muunteluna ja sanattomasti, korvakuulolta ja sointupohjaisesti
- musiikillisten vuorovaikutustaitojen kehittäminen, yhteismusisointi opettajan ja mahdollisuuksien mukaan myös Ebelin oppilaskokoonpanojen kanssa
- bändin johtaminen laulajana, mm.tempon antaminen, aloitukset ja lopetukset
- mikrofoniin laulaminen ja äänentoistolaitteiden käyttöön tutustuminen
- esiintymistaidot ja lavallaolo, esiintymisiä Ebelin jameissa ja konserteissa
- musiikin teoriaa käytännön kautta (intervallit, duuri/molli-tonaliteetti, asteikkoja, 3- ja 4-soinnut, II-V sointutehot, svengikäsitys, transponointi)

Muut asiat:

- rohkeutta ja uskallusta laulaa vapautuneesti
- oman ilmaisun löytäminen ja omien henkilökohtaisten tavoitteiden asettaminen
- musiikillinen yleissivistys ja avoimuus
- itsenäiseen työskentelyyn kannustaminen (levyjen ja nuottien etsiminen esim.kirjastosta, musiikin kuuntelu ja analysointi, omien bändien perustaminen, konserteissa käyminen)
- sovittamisen alkeita, mm.esitettävien kappaleiden sovitus bändille

SAKSOFONI (SOPRAANO-, ALTTO-, TENORI-, BARITONI-)

Yleissisältö:

- instrumenttitekniikka (hengitys, sormitus, vire, kielitys, soittoasento) ja etydit (mm. C.Parker: Omnibook)
- keskeisen ohjelmiston kartuttaminen jazz- ja rytmimusiikin eri tyyleistä, mm. swing, bossa nova, funk
- rytmiikka: rytmin hahmottaminen, tasajakoisuus, 3-muunteinen fraseeraus, svengi, rytmillä improvisointi
- musiikin kuuntelu ja imitointi korvakuulolta, kuunteluesimerkkien avulla myös tutustuminen rytmimusiikin historiaan
- improvisointiin tutustuminen: tulkinta, melodian muuntelu, blues, sointujen tuntemus, soolon soittaminen ja kirjoittaminen
- musiikillinen kommunikaatio, yhdessäsoittoa opettajan kanssa (opettaja esim.saksofonilla tai pianolla), komppilevyjen säestyksellä ja mahdollisuuksien mukaan Ebelin oppilaskokoonpanoissa
- esiintymisiä Ebelin jameissa ja konserteissa
- musiikin teoriaa käytännön kautta (soinnut, asteikot, nuottiarvot, transponointi)

Muut asiat:

- innostuminen musiikista, positiivinen asenne ja avoimuus
- rytmimusiikin yleinen tuntemus ja sen pohjalta oman ilmaisun ja soundin kehittäminen
- itsenäiseen työskentelyyn kannustaminen (konserteissa käynti, tiedonhaku kirjastoista ja internetistä, omat bändit)

PIANO

Yleissisältö:

- instrumenttitekniikka (soittoasento ja ergonomia)
- tulkinta ja ilmaisu soolosoitossa ja komppaamisessa
- monipuolisen ohjelmiston kartuttaminen
- rytmiikkaa ja fraseerausta eri tyyllilajien puitteissa (mm. 3-muunteinen fraseeraus ja tasajakaisuus)
- improvisointia sointupohjaisesti, modaalisesti ja vapaasti
- yhteissoittotaidot, soittaminen opettajan kanssa ja mahdollisuuksien mukaan Ebelin oppilasbändeissä
- pianistin rooli eri kokoonpanoissa (solo, duo, trio, pienyhtyeet)
- musiikin kuuntelu ja musiikillinen sivistys
- esiintymisiin valmistautuminen (Ebelin jamit ja konsertit)
- musiikin teoriaa käytännön kautta (nuotinluku, intervallit, asteikot, sointumerkit, muotorakenteet kuten blues ja AABA)

Muut asiat:

- luovuuden ja henkisen hyvinvoinnin löytäminen musiikin avulla
- oppilaan yleismuusikkouden kehittäminen ja käytännön soittotaitojen saavuttaminen ("pelimannivalmius")
- itsenäiseen työskentelyyn ja oma-aloitteisuuteen kannustaminen
- säveltämiseen tutustuminen oppilaan kiinnostuksen mukaan

KITARA

- instrumenttitekniikka (soittoasento ja ergonomia, plektra- ja sormisoitto)
- tulkinta ja ilmaisu
- ohjelmiston kartuttaminen monipuolisesti
- rytmiikka ja fraseeraus rytmimusiikissa (mm.3-muunteisuus ja tasajakaisuus)
- improvisointia eri tyyllilajien (esim. jazz ja blues) puitteissa sointupohjaisesti, modaalisesti ja vapaasti
- vuorovaikutus musiikissa, yhteissoittoa opettajan ja komppilevyjen kanssa, mahdollisuuksien mukaan myös Ebelin oppilasbändeissä
- kitaristin rooli eri soittotilanteissa
- musiikin kuuntelu ja analysointi; melodioiden ja sointujen opettelu myös korvakuulolta
- esiintymisiin valmistautuminen (Ebelin jamit ja konsertit)
- musiikin teoriaa käytännön kautta (intervallit, asteikot, nuotinluku, sointumerkit, sointulaajennukset, sointutehot)

Muut asiat:

- musiikillinen luovuus, rohkeutta ja uskallusta soittaa vapautuneesti
- oppilaan omien vahvuuksien löytäminen ja niiden kehittäminen
- kannustaminen oma-aloitteiseen musiikin kuuntelemiseen ja tutkimiseen
- tutustuminen säveltämiseen oppilaan kiinnostuksen mukaan

BASSO (SÄHKÖBASSO JA/TAI KONTRABASSO)

Yleissisältö:

- instrumenttitekniikka (soittoasento ja ergonomia)
- kontrabassolla sekä pizzicato että jousella soitto
- rytmimusiikin keskeisen ohjelmiston kartuttaminen monipuolisesti ja tutustuminen samalla rytmimusiikin historiaan
- rytmiikkaa ja fraseerausta eri tyylien puitteissa (mm.jazz, latin, funk, pop)
- improvisointiin tutustuminen (melodia- ja sointupohjaista, myös korvakuulolta)
- yhteissoittotaitojen kehittäminen, soittaminen opettajan kanssa ja mahdollisuuksien mukaan Ebelin oppilasbändeissä
- basistin rooli säestäjänä ja solistina
- esiintymisiin valmistautuminen (Ebelin jamit ja konsertit)
- musiikin teoriaa käytännön kautta (nuotinluku f- ja g-avaimelta, duuri/molli-tonaliteetti, intervallit, asteikot, moodit, sointumerkit, terminologiaa)

Muut asiat:

- musiikin tekemisen ilon ja luovuuden löytäminen, avoimuus musiikin eri tyyliä kohtaan
- oman persoonallisen ilmaisun kehittäminen
- käytännön soittotaitojen saavuttaminen perustasolla
- vahvistimen käyttö, hyvän soundin muodostaminen
- itsenäiseen työskentelyyn kannustaminen (konserteissa käynti, tiedonhaku, harjoittelu, omat bändit ja sävellykset)
- musiikin kuuntelu ja analysointi yhdessä opettajan kanssa

RUMMUT

Yleissisältö:

- instrumenttitekniikka (kapulat ja vispilät, soittoasento ja ergonomia) sekä pikkurumputekniikka (rudimentit)
- rytmimusiikin eri tyylien lajit (mm.rock, beat, latin, jazz)
- rytmiikka (tasajakoisuus, 3-muunteisuus, eri tahtilajit ja synkopointi)
- improvisointi (peruskomppien ja harjoitusten soveltaminen, rumpufillit ja soolot)
- yhteissoittotaitojen kehittäminen soittamalla opettajan, komppilevyjen ja mahdollisuuksien mukaan myös Ebelin oppilaskokoonpanojen kanssa (rumpalin rooli eri tilanteissa, volyyymi, vuorovaikutus)
- esimerkkien kuuntelu levyiltä ja niiden analysointi erityisesti rumpalin näkökulmasta
- esiintymiset (Ebelin jamit ja konsertit)
- musiikin teoriaa käytännön kautta (mm.nuottien aika-arvot, 4 ja 8 tahdin jaksot, taitteet, muotorakenteet, blues, AABA, sointutehot) sekä nuotinluku (rumpunotaatio ja rytminluku)

Muut asiat:

- luovuus ja soittamisen ilo, positiivinen asenne
- ilmaisu ja tulkinta
- oman soundin kehittäminen omat esikuvat huomioiden
- säännöllisen harjoittelurytmin löytäminen ja omien optimaalisten harjoittelurutiinien muodostaminen
- omaehtoiseen aktiivisuuteen kannustaminen (musiikin kuuntelu, tiedonhaku, konserteissa käynti, omat bändit)

LAULUYHTYEET

Yleissisältö:

- moniäänistä laulua 3-5 hengen lauluyhtyeessä a cappella (säestyksetön) ja säestyksen kanssa, lauluyhtyeen kokoonpano sama koko lukuvuoden ajan
- monipuolisen lauluyhtyeohjelmiston opettelua (mm.jazz, pop) ryhmän taipumusten mukaan
- tekstin tulkitseminen, nyanssit ja ilmaisu
- tehdään yhteisointia, yhteistä fraseerausta sekä improvisointi- ja soololaulutaitoja kehittäviä ryhmäharjoituksia
- äänenhuolto ja yksilöllinen ohjaus tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan
- mikrofoniin laulaminen ja äänentoistolaitteiden käyttöön tutustuminen, balanssin hallinta
- esiintymisiin valmistautuminen ja esiintymistaidot (Ebelin matineat ja konsertit)
- yhteistyötä mahdollisuuksien mukaan Ebelin oppilasbändien kanssa
- tutustutaan myös lauluyhtyeperinteeseen ja erilaisiin lauluyhtyeisiin levyesimerkkejä kuuntelemalla ja analysoimalla

Muut asiat:

- yhdessä tekemisen ilo, yhteen hiileen puhaltaminen
- hyvän ryhmähengen löytyminen ja ryhmässä toimiminen
- omien vahvuuksien kehittäminen muut huomioiden
- ryhmän omat persoonalliset tavoitteet
- sävelkorvan vahvistuminen pyrkimällä puhtauteen ja tarkkuuteen

BÄNDIOPETUS

Yleissisältö:

- soitetaan rytmimusiikin eri tyyllilajien keskeistä ohjelmistoa, myös oppilaiden omat toivomukset ja taipumukset huomioidaan; bändin kokoonpano sama koko lukuvuoden ajan
- opetellaan yhteissoittoa erilaisin harjoituksin kiinnittäen huomiota fraseeraukseen, musiikilliseen kommunikointiin ja dynamiikkaan
- kunkin soittimen erityisrooli yhteysoitossa, instrumenttikohtainen ohjaus tarvittaessa
- esiintymisiin valmistautuminen (Ebelin omat konsertit)
- kuunnellaan esimerkkejä levyiltä, tutustutaan soitettavien kappaleiden myötä myös musiikin historiaan
- omaksutaan musiikin eri tyyllilajien ominaispiirteitä (tasajakoisuus, 3-muunteisuus, erilaiset kompit ja groovet, svengi)
- opitaan kappaleiden yhteydessä esille tulevia musiikin teoria-asioita kuten asteikkoja, sointuja, rytmiiikkaa, improvisointia, rakenteita, muotoja ja transponointia

Muut asiat:

- musiikin tekemisen ilon löytyminen yhdessä muiden kanssa
- oman persoonallisen ilmaisun kehittäminen bändinä ja yksilönä
- myös omat sovitukset ja sävellykset soittomateriaalina
- innostaminen itsenäiseen työskentelyyn (harjoittelu omalla ajalla, omien yhtyeiden perustaminen, levyjen kuunteleminen yhdessä ja itsekseen, musiikillisten esikuvien etsiminen ja analysointi)
- mahdollisia säestystehtäviä (mm.Ebelin lauluoppilaat ja lauluyhtyeet)

SÄVELLYSKURSSI

Kurssilla tutustutaan erilaisiin tyyliin, rakenteisiin ja muotoihin sekä tehdään sovitus- ja soitinharjoituksia. Oppituntien eri aiheiden mukaisia sävellystehtäviä annetaan myös kotiläksyksi. Kurssi on mahdollisimman käytännönläheinen, teoriasta keskustellaan sävellysprosessin yhteydessä. Kurssilla valmistuneita kappaleita voidaan mahdollisuuksien mukaan esittää Ebelin matineoissa ja konserteissa. Kurssi sisältää opetusta 10 x 90 min lukukaudessa. Opiskelijat valitaan vapaamuotoisen hakemuksen perusteella.

EBELIN KUORO

Ebelin Kuoro on avoin kaikille laulusta kiinnostuneille Ebelin oppilaille. Kuoro harjoittelee 5-6 kertaa lukukaudessa ja tavoitteena on esiintyä vuosittain sekä Ebelin Joulujazzeilla että Ebelin April Jazz -konsertissa. Harjoiteltava ohjelmisto koostuu 3-5 -äänisistä, pääasiassa jazztyylisistä kappaleista, joiden sovitukset räätälöidään kuoron kokoonpanon mukaan. Kuoro laulaa sekä a cappella että mahdollisuuksien mukaan myös oppilasbändien säestyksellä.

EBMO JAZZ ORCHESTRA

EBMO Jazz Orchestra eli EBMOJO on Ebelin ja Espoon musiikkiopisto EMO:n yhteinen nuorisobig band. Big band harjoittelee periodimuotoisesti 6 kertaa lukukaudessa, ja sillä on oma konsertti kerran vuodessa. Ohjelmistona on sekä perinteisiä big band -klassikoita että uudempaa suomalaista musiikkia. Kapellimestarina toimii Ebelin opettaja Sid Hille, ja puhallinsektioiden apulaisohjaaja on EMO:n pasuunansoiton opettaja Janne Laine. Big band -soitossa on tavoitteena oppia jazzfraseerausta, rytmisen ilmaisun ja sävelpuhtauden tarkkuutta sekä ryhmässä toimimista. Lisäksi oppilaat tutustuvat käytännön kautta jazzmusiikin historiaan. Big bandissa soittamista suositellaan kaikille puhaltajille ja komppisoittajille. Myös laulajilla on mahdollisuus olla mukana big bandin toiminnassa.